

PISMO ŚWIĘTE

Przekład toruński

NOWEGO PRZYMIERZA I KSIĘGA PSALMÓW

FUNDACJA ŚWIADOME CHRZEŚCIJAŃSTWO
TORUŃ

31 PAŹDZIERNIKA 2017

WYDANIE TRZECIE POPRAWIONE – 22.02.2020

List apostoła Pawła do Efezjan

1 Paweł, apostoł Jezusa Chrystusa z* wo-
li Boga, do świętych, którzy są w Efe-
zie i wiernych* w Chrystusie Jezusie.

**gr.: dia - por. 1Kor 1,1*; **lub: godnych zaufania, wierzących*

2. Łaska wam i pokój od Boga, Ojca naszego
i Pana Jezusa Chrystusa.

3. Błogosławiony* Bóg i Ojciec Pana naszego
Jezusa Chrystusa, *Ten*, który nas pobłogo-
sławił* wszelkim duchowym błogosławień-
stwem* niebios w Chrystusie. 2Kor 11,31;

**gr.: eulogeo - wystawiany - por. Mt 14,19* Ef 2,6; 3,10; 1P 1,3*

4. Tak jak i wybrał* nas dla siebie* w Nim
przed założeniem świata, abyśmy byli święci
i nienaganni* przed Nim w miłości***,

**lub: wybrał sobie; **bez zarzutu Ps 135,4; J 10,16; 17,24;*

****lub: W miłości przeznaczył nas ... 1P 1,20; Obj 13,8*

5. Przeznaczył* nas *dla siebie* do usynowie-
nia przez Jezusa Chrystusa, według upodo-
bania swojej woli, Rz 8,29; 1P 1,2

**gr.: prooridzo - ustalić coś z góry, wyznaczyć zawczasu*

6. Ku chwale sławy* swojej łaski, którą obda-
rzył* nas w Umiłowanym. Iz 43,21; Jr 33,9;

**lub: uznania; **lub: nappełnił łaską Ełk 1,28*

7. W Nim mamy odkupienie przez Jego krew,
odpuszczenie* upadków według bogactwa
Jego łaski, **lub: uwolnienie, wyzwolenie* Dz 20,28; 26,18

8. Którą hojnie* nas obdarzył we wszelkiej
mądrości i roztropności. Iz 52,13; Rz 5,5

**gr.: perisseuo - być obficie zaopatrzoną, mieć ponad miarę*

9. Oznajmiając* nam tajemnicę swojej wo-
li według swego upodobania, które powziął
w Nim, Rz 16,25; 1Kor 15,51; Ef 3,4; 6,19

**gr.: gnoridzo - dać poznać, oznajmiać, posiadać grunt. wiedzę*

10. Aby w akcie zarządzenia* pełni czasów,
w Chrystusie jako głowie, w jedno zgroma-
dzić wszystko, zarówno to co w niebiosach,
jak i na ziemi, w Nim, Dz 3,19; Kol 3,11; Obj 7,4

**gr.: oikonomia - zarządzanie domem, plan, nadzór*

11. W którym też jesteście wybrani do dzie-
dzictwa, *my*, którzy zostaliśmy przeznaczeni*
według postanowienia* Tego, który sprawia
wszystko według decyzji* swojej woli,

**gr.: prooridzo - ustalić coś z góry, wyznaczyć zawczasu*

gr.: prothesis - postanowić coś wcześniej, plan - por. 2Tm 3,10

****gr.: boul - rada, zamysł, wola, plan, postanowienie*

12. Abyśmy istnieli ku chwale sławy* Jego,
my, którzy *już* wcześniej** położyliśmy*** swo-
ją nadzieję w Chrystusie. **lub: uznania; ***oparliśmy*
***gr.: proelpidzo - być pierwszym w nadziei, mieć ją wcześniej*

13. W Nim i wy usłyszeliście słowo prawdy,
Ewangelię o zbawieniu waszym, w Nim* też
uwierzyliście i zostaliście zapieczętowani
Duchem obietnicy – Świętym*, Rz 1,16; Ef 4,30

**gr.: en hos - w Nim, dot. Chrystusa, lub w nie - logos jest w rodz. m.*

***lub: Świętym Duchem obietnicy lub ... obietnicy tym Świętym*

14. Który jest poręką* naszego dziedzictwa
dla odkupienia nabytej własności**, dla chwa-
ły sławy*** Jego. Ełk 21,28; Rz 8,23; 2Kor 5,5

gr.: arrabon - przedsmak, zadatek; **tego, co nabyte; *uznania*

15. Dlatego i ja, gdy usłyszałem o wierze*
waszej w Panu Jezusie i o miłości do wszyst-
kich świętych*, **lub: wierności; **gr.: hagios - Hbr 13,24***

16. Nie przestaję dziękować za was, wspomi-
nając* o was w moich modlitwach, Rz 1,9;

**dosł.: czyniąc wzmianki Kol 1,3; 1Tes 5,17*

17. Aby Bóg Pana naszego Jezusa Chrystu-
sa, Ojciec chwały, dał wam Ducha* mądrości
i objawienia w dogłębnym poznaniu* Jego,
**lub: ducha; **gr.: epignosis - dokładne, pełne poznanie*

18. I oświecone oczy waszego umysłu*, aby-
ście wiedzieli jaka jest nadzieja Jego powo-
łania i jakie jest bogactwo chwały dziedzictwa
Jego w* świętych, **mss Byz: serca; **lub: wśród*

19. I jak przeogromną jest wielkość Jego
mocy wobec nas, *którzy* wierzymy zgodnie
z działaniem potęgi siły Jego,

20. Którą działał w Chrystusie, gdy wzbudził*
Go z martwych i posadził po swojej prawicy
w niebiosach, **lub: wzbudziwszy* Dz 4,12; Flp 2,9

21. Wyżej nad wszelkie zwierzchności i wła-
dze, i moce, i panowania, i wszelkie imię ja-
kie może być wymieniane, nie tylko w tym
wieku, ale i w tym nadchodzącym; Kol 2,10

22. I wszystko poddał pod Jego stopy, a Jego
dał* jako głowę ponad wszystkim Kościoło-
wi, **lub: darował, wyznaczył, ustanowił* Ef 4,15; Kol 1,18

23. Który jest Jego ciałem i pełnią Tego, któ-
ry sam wszystko we wszystkich* napęlnia*
*sobą. *lub: wszystkim; **wypęlnia* Ef 5,23

2 A was, będących martwymi w upadkach i grzechach, Mt 8,22; Łk 15,24; Kol 2,13

2. W których niegdyś żyliście* zgodnie z dobą* tego świata, według przywódcy*** mającego władzę w powietrzu, ducha, który teraz działa w synach opornych****, Ef 5,6; Kol 3,6
u 3, **gr.: aion - wiek, epoka - Hbr 1,2***, ***gr.: archon - por. Rz 13,3*, ****gr.: apeitheia - uporczywy opór; bunt, nieposłuszeństwo

3. Wśród nich i my wszyscy żyliśmy* niegdyś w pożądliwościach* naszego ciała**, czyniąc wolę ciała i myśli, i byliśmy z natury dziećmi gniewu, jak i pozostali; Rz 1,24; 13,14;

*dost.: obracaliśmy się - por. Rz 6,4** 1Kor 4,7; Jud 1,16
lub: usilnych pragnieniach; *gr.: sarks - por. Kol 2,11**

4. Bóg natomiast, będąc bogatym w miłosierdzie*, przez swoją wielką miłość, którą nas umiłował, *gr.: eleos - litość, współczucie, łaskawość

5. I to nas, będących martwymi w upadkach, ożywił wraz z Chrystusem – łaską jesteście zbawieni, J 6,63; Rz 8,11

6. I wraz z Nim wzbudził*, i wraz z Nim posadził** w niebiosach w Chrystusie Jezusie, *dost.: współwzbudził; **współposadził Ga 2,20; Kol 3,1

7. Aby okazać w nadchodzących wiekach przeobfite bogactwo swojej łaski w dobroci wobec nas w Chrystusie Jezusie.

8. Łaską bowiem jesteście zbawieni przez wiarę, i to nie z was; dar to Boga; J 4,10; Rz 3,24

9. Nie z uczynków, aby się ktoś nie chlubił*. *lub: chełpił - por. Flp 1,26* Pwt 9,5-6; Rz 3,18; 4,1; Tt 3,5

10. Jego bowiem dziełem* jesteśmy, stworzeni w Chrystusie Jezusie do dobrych dzieł**, które przygotował wcześniej*** Bóg, abyśmy w nich chodzili. 2Tm 3,17; Tt 2,14

*gr.: poiema - dzieło, czyn, praca; **gr.: ergon - działanie, czynny
***gr.: proetoimadzo - przygotować wcześniej, przeznaczyć

11. Dlatego pamiętajcie, że wy, niegdyś poganie w ciele, nazywani nieobrzezаныmi przez tego, który jest nazwany obrzezaniem na ciele wykonanym ręką, Rz 2,29; Ga 2,15

12. Że wy byliście w owym czasie bez Chrystusa, oddzieleni od praw obywateli* Izraela i obcy przymierzom obietnicy, nie mający nadziei i bez Boga* na świecie. J 10,16;

*lub: obywatelstwo, państwo; **bezbożni Ef 4,18; Kol 1,21

13. Ale teraz w Chrystusie Jezusie, wy, którzy niegdyś byliście dalecy, staliście się bliscy przez krew Chrystusa. Rz 3,25; Kol 1,14

14. On bowiem jest naszym pokojem, który z dwojga jedno uczynił i zburzył w ciele stojący pośrodku mur oddzielenia – wrogość.

15. On* Prawo przykazań, zawarte w ustawach*, uznał za bezużyteczne**, aby z tych dwóch stworzyć w sobie samym jednego nowego człowieka, czyniąc pokój, Hbr 10,19

*lub: W ciele swoim usunął nieprzyjaźń (wymykającą) z Prawa (zawartego) w ustawach, aby z dwóch ...

gr.: dogma - por. Kol 2,14; ***gr.: katargeo - por. 1Kor 1,28**

16. I pojednał ponownie obydwóch w jednym ciele z Bogiem przez krzyż, w Nim zadając śmierć tej nieprzyjaźni. Rz 5,10; 1P 4,1

17. A gdy przyszedł, ogłosił dobrą nowinę pokoju wam, którzy* byliście daleko, i którzy* byliście blisko. *dost.: tym

18. Przez Niego bowiem mamy dostęp* do Ojca, jedni i drudzy w jednym Duchu.

*lub: postuchanie, wprowadzenie przed oblicze, J 10,7; 14,6; przedstawienie ambasadora 1Tm 2,5; Hbr 7,25

19. I dlatego już nie jesteście obcymi* i przychodniami**, ale współobywatelami świętych i domownikami Boga, Ga 3,26; Obj 21,12

*dost.: cudzoziemiec; **mieszkający obok, przybylsz

20. Zbudowanymi* na fundamencie apostołów i proroków, którego kamieniem węgielnym jest Jezus Chrystus, Łk 11,49;

*lub: wzniesionymi na, nadbudowanymi 2P 3,2; Obj 18,20

21. W* którym cała budowla razem spajana wzrasta w świętą w Panu świątynię;

*lub: na którym (fundamencie) 1Kor 3,17; 2Kor 6,16

22. W* którym i wy jesteście wspólnie budowani, na mieszkanie Boga w Duchu**.

*lub: na którym; **lub: instrumentalnie - Duchem

3 Z tego powodu ja, Paweł, jestem więźniem Chrystusa Jezusa za was pogan;

2. Jeśli tylko słyszeliście o rozporządzeniu łaski Bożej, danej mi dla was, 1Kor 9,17

3. Że według objawienia* została mi oznajmiona* tajemnica, jak to wcześniej krótko napisałem, Mt 13,11; Rz 16,25; Ef 1,17; 5,32

*gr.: apokalypsis - (nagle) odstonięcie tego, co zakryte; **u 5**

4. Dzięki temu, czytając, możecie zrozumieć mój wgląd* w tajemnicę Chrystusa,

*gr.: synesis - pojmowanie, rozumienie, umysł 1Tm 3,9.16

5. Która w poprzednich* pokoleniach nie była oznajmiona* synom ludzkim, tak jak teraz została objawiona Jego świętym apostołom i prorokom w Duchu, Łk 11,49; 1Kor 12,28; 2P 3,2

*dost.: innych; **gr.: gnoridzo - poznać, posiadać gruntowną wiedzę

6. Że poganie są współdziedzicami i współczłonkami ciała, i współuczestnikami obietnicy Jego w Chrystusie przez Ewangelię.

7. Jej to stałem się sługą według daru łaski

Bożej, danej mi według skutecznej* mocy Jego. *gr.: *energeia* - skutecznie działająca moc

8. Mnie, najmniejszemu* ze wszystkich świętych, została dana ta łaska, abym między poganami głosił dobrą nowinę, to niezgłębione* bogactwo Chrystusa, 1Tm 1,15

*lub: *mnijszemu od; **niemożliwe do wytropienia*

9. I oświecił wszystkich, jaka *jest* wspólnota* tajemnicy, która jest ukryta od wieków w Bogu, który wszystko stworzył przez Jezusa Chrystusa;

J 1,1-3; Kol 1,12; Hbr 1,2

*gr.: *koinonia*²⁸⁴² - uczestnictwo, związek, BYZ - zarządzanie³⁶²²

10. Aby teraz została przez Kościół oznajmiona władzom i zwierzchnościom w niebiosach różnorodna mądrość Boga, Rz 8,38

11. Zgodnie z postanowieniem* *powziętym* przed wiekami, które wykonał w Chrystusie Jezusie, naszym Panu.

*gr.: *protesis* - postanowić coś wcześniej, plan - por. 2Tm 3,10**

12. W Nim mamy śmiałość* i przystęp z ufnością przez wiarę w Niego. *por. J 16,29*

13. Dlatego proszę, abyście nie upadali na ducha* z powodu ucisków moich za was, które są waszą chwałą. *lub: *nie zniechęcali się*

14. Z tego powodu zginam moje kolana przed Ojcem Pana naszego Jezusa Chrystusa,

15. Od którego jest nazwana wszelka rodzina* na niebie i na ziemi, Dz 3,25

*gr.: *patria* - kolejne pokolenia pochodz. od ojca (gr. *pater*) rodu

16. Aby dał wam według bogactwa swojej chwały, byście zostali mocą wzmocnieni* przez Jego Ducha w wewnętrznym człowieku, *lub: *dodać sił, stawać się mocnym* Jr 31,33; 1P 3,4

17. *Aby** Chrystus przez wiarę zadomowił* się w waszych sercach, *lub: *bo* J 14,23; Rz 8,9

**gr.: *kataoikeo* - zamieszkiwać, osiedlić się, przebywać

18. *A wy*, którzy zostaliście w miłości zakorzenieni i ugruntowani, abyście nabrali siły *by* uchwycić* razem ze wszystkimi świętymi, jaka jest szerokość i długość, i głębokość, i wysokość, J 15,3; Ga 2,20; Obj 3,21

*lub: *schwycić, zdobyć na własność, pojąć umysłem*

19. I poznać także tę miłość Chrystusa, która przewyższa wszelką wiedzę*, abyście zostali napełnieni do całej pełni Boga. *lub: *poznanie*

20. A Temu, który według mocy w nas działającej, może uczynić daleko więcej*, ponad to wszystko**, o co prosimy lub o *czym* myślimy**, *gr.: *hyper (ek)perisou* - ponad miarę, nadzwyczajnie

hyper panta* - ponad wszystko; *lub: rozumiemy, rozważamy*

21. Temu chwała w Kościele w Chrystusie

Jezusie we wszystkich pokoleniach, na wielki wieków. Amen. Mt 6,13; Rz 11,36; Ef 1,6; Flp 2,11

4 Zachęcam was więc ja, więzień w Panu, abyście postępowali* w sposób godny powołania, *do* jakiego** zostaliście wezwani,

dost.: obracali* - metafora sposobu życia; *lub: w którym*

2. Z całą pokorą i łagodnością, i cierpliwością, znosząc* jedni drugich w miłości.

*gr.: *anechomai* - znosić, wytrzymywać, wytrwać

3. Gorliwie strzegąc* jedności Ducha** w spójni*** pokoju. *lub: *czuwać, zachowywać* Kol 3,13

*w tym samym stanie; **ducha; ***o tym, co jest związane, pęk*

4. Jedno ciało i jeden Duch*, jak też zostaliście wezwani w jednej nadziei waszego powołania. *lub: *duch* Pwt 6,4; 1Kor 12,12; Ga 3,27

5. Jeden Pan, jedna wiara, jeden chrzest,

6. Jeden Bóg i Ojciec wszystkich, który jest ponad* wszystkich, przez wszystkich i we wszystkich was. *lub: *przy wszystkich* Ml 2,10

7. A każdemu z nas *z osobna** została dana łaska według miary daru Chrystusa.

**dost.: a każdemu jednemu z nas* Rz 3,24; 1Kor 12,7

8. Dlatego mówi: Wstępując na wysokość, powiódł za sobą pojmanych jeńców i dał ludziom dary. Ps 68,18

9. A to, że wstąpił, cóż innego *oznacza*, jeżeli nie to, że najpierw zstąpił do niższych części ziemi? Prz 30,4; J 3,13; Dz 2,32

10. Ten, który zstąpił, jest Tym samym, który wstąpił wysoko nad wszystkie niebiosy, aby napełnić* wszystko. Dz 2,28; Flp 4,19

*gr.: *pleroo* - wypełnić, sprawić obfitość, urzeczywistniać

11. I On sam też wyznaczył* tych *na* apostołów, tych *na* proroków, tych *na* ewangelistów**, a tych *na* pasterzy i nauczycieli,

*gr.: *didomi* - darować, dać, wyznaczyć na urząd, upoważnić

***tj. głosicieli dobrej, szczęśliwej nowiny* 1Kor 12,29

12. Dla przygotowania* świętych do dzieła służby, do budowania ciała Chrystusa,

*gr.: *katartismos* - doprowadzenie do pełnej gotowości, przysposobiony do czegoś - od *katartidzo* - Ga 6,1* 1Tes 3,10

13. Aż wszyscy dojdziemy do jedności wiary i dogłębnego poznania Syna Bożego, do męża doskonałego, do wymiarów pełni dojrzałości Chrystusa*. *lub: *do miary wypełnienia Chrystusem*

14. Abyśmy więcej nie byli małymi dziećmi, rzucanymi przez fale i unoszonymi każdym wiatrem nauki przez oszustwo* ludzkie w metodycznym podstępnie* *wciągania* w błąd;

**lub: zręczne manipulowanie w grze w kości* Ef 6,11

**gr.: *methodeia* - działać z metodą dla czynienia zła, podstępu

15. Lecz mówiąc prawdę* w miłości, wszyscy wrosli** w Tego** , który jest głową – w Chrystusa, **dost.: wroslibyśmy Kol 1,18; 1P 1,22
gr.: aletheuo - mówić prawdę, być szczerym; *dost.: w Niego

16. Z którego całe ciało jest właściwie spajane* i wiązane wszelkimi wzajemnie zasilającymi się połączeniami* , zgodnie z działaniem w stosownej mierze każdej jego części, przyczynia*** się do wzrostu ciała dla budowania siebie w miłości. Kol 2,2; 1Tes 2,13

*lub: dopasowywane; **stau; ściętno; ***jednej; ****czymi sobie

17. To więc mówię i świadczę w Panu, abyście już więcej nie postępowali tak, jak pozostali* poganie* postępują, w próżności*** swojego umysłu, *lub: inni; **gr.: ethnos - Rz 11,25***
***gr.: mataiotes - wtyłość, brak trafności, jałowość, pustka

18. Ludzie, którzy mają swoje myśli pograżone w ciemności, będący obcy wobec życia Bożego z powodu będącej w nich niewiedzy, przez* zatwardziałość* ich serca, 2Kor 4,4

*lub: z powodu; **gr.: poros - twardszy od marmuru

19. Którzy stali się nieczuli, samych siebie oddali rozpuście* , czyniąc wszelką nieczystość z butną chciwością** . 1Tm 4,2

*lub: bezczelność, oddanie się każdej rozpustnej przyjemności
**gr.: pleonexia - butna chciwość, bezprawna żądza posiadania

20. Ale wy nie tak nauczyliście* się Chrystusa, *gr.: manthano - por. 1Tm 2,11*

21. Jeśli rzeczywiście Go usłyszeliście i w Nim zostaliście nauczeni, jako że* prawda jest w Jezusie, że macie** , J 14,14

*gr.: kathos - tak jak; według tego; **w gr. jako zamierzony skutek

22. Zewlec* z siebie starego człowieka z jego wcześniejszym postępowaniem, który niszczone jest przez* zwodnicze pożądliwości, *dost.: odłożyć, zdjąć, położyć obok; **według, zgodnie z Kol 3,8

23. A dawać się odnawiać duchem* w waszym umyśle, *lub: duchowi waszego umysłu

24. I przyoblec się w nowego człowieka, który został stworzony według Boga w sprawiedliwości i w świętości prawdy. Iz 59,17; Kol 3,10

25. Dlatego, odrzuciwszy* kłamstwo, mówcie prawdę każdemu wokół siebie; bo jesteśmy członkami jedni drugich. Za 8,16;

*dost.: odłożyć, zdjąć, położyć obok Prz 12,22; Rz 12,5

26. Bądźcie zagniewani* , a nie grzeszcie; niech słońce nie zachodzi nad waszym gniewem. *lub: gniewajcie się J 8,11; 1Kor 15,34; 1J 2,1

27. I nie dawajcie miejsca diabłu* . Jk 4,7;

*gr.: diabolos - oskarżyciel, oszczerca, potwarca 1P 5,8

28. Ten, kto kradnie, niech już więcej nie kradnie, a raczej niech się trzodzi, wypra-

cowując swoimi rękami dobro* , aby miał czym podzielić się z będącym w potrzebie* .

*lub: (to, co) dobre; **w niedostatku, biedzie 1Tes 4,11

29. Niech żadne zgniłe* słowo nie wychodzi z waszych ust, ale tylko dobre ku zbudowaniu, aby gdy trzeba, niosło życzliwość* słuchającym. Mt 12,34; Rz 3,13; Jk 3,2

*lub: zepsute, złe; **lub: dąboby, udzieliło łaski, przychylności

30. A nie zasmucajcie* Ducha Świętego Boga, którym* zostaliście zapieczętowani na dzień odkupienia. Ps 78,40; Ef 1,13; 1Tes 5,19

*gr.: lypeo - smuć się, spowodować żal, zaniepokoić się

dost.: w którym; *gr.: eis - na, ku, w (dzień odkupienia)

31. Wszelka gorycz i zapalczywość* , i gniew, i wrzask, i bluźnierstwo* niech będą odsunięte od was, wraz ze wszelką złością;

*lub: wzburzenie, szal; **oszczerstwo, krzywdząca mowa

32. A stańcie się jedni dla drugich łagodni* , miłosierni, przebacząc sobie wzajemnie, tak jak wam Bóg przebaczył w Chrystusie.

*lub: dobrotliwi, życzliwi, mili Łk 6,37; 2Kor 2,10; 1J 1,9

5 Stawajcie się więc naśladowcami Boga, jak dzieci umiłowane, 1Tes 2,14; 1P 3,13

2. I chodźcie* w miłości, tak jak i Chrystus nas umiłował i wydał samego siebie za nas jako dar i ofiarę dla Boga ku przyjemnej wonności* . Rdz 8,21; Kpl 1,9; 2Kor 2,15

*dost.: obracać - metaf. sposobu życia; **woń słodkiego aromatu

3. A nierząd i wszelka nieczystość albo chciwość niech nie będą nawet wymieniane pośród was, tak jak przystoi świętym,

4. Również sprośność i błazeńskie mowy* , i żarty, które są niestosowne, ale raczej dziękczynienie. *lub: głupia, niedorzeczna gadanina

5. To bowiem wiedzcie, że żaden rozpustnik* albo nieczysty, albo chciwiec* , to jest bałwochwalca, nie ma dziedzictwa w Królestwie Chrystusa i Boga. 1Kor 6,9; Obj 21,8

*lub: nierządnik; **zachłanny, żądający więcej niż należy

6. Niech was nikt nie zwodzi próżnymi słowami; albowiem z powodu tych przychodzi gniew Boży na synów opornych* ; *por. Ef 2,2****

7. Nie bądźcie więc ich współuczestnikami* .

*lub: współnikami, towarzyszami 2Kor 6,14; 1Tm 5,22

8. Albowiem byliście niegdyś ciemnością, a teraz jesteście światłością* w Panu; postępujcie* więc jak dzieci światła, 1Tes 5,5

*lub: światłem; **dost.: obracać się - metafora sposobu życia

9. Bo owoc Ducha wyraża się we wszelkiej dobroci i sprawiedliwości, i prawdzie.

Ps 16,2; Ga 5,22; 1P 2,25; 3J 1,11

10. Badajcie*, co jest miłe* Panu;
lub: doświadczać, próbować, uznać za nadające się - Rz 2,18
***bardzo podobające się Rz 12,1; Flp 4,18; 1Tes 5,21*

11. I nie bądźcie współuczestnikami bezowocnych dzieł ciemności, ale je raczej karćcie*.
**lub: napominać, wykazywać błąd Ga 5,22*

12. Bo o tym, co się wśród nich potajemnie* dzieje, wstyd jest i mówić.
**lub: skrycie*

13. Lecz to wszystko, gdy jest obnażane* przez światło, staje się jawne; bo wszystko, co staje się jawne, jest światłem.
Oz 7,1; Hbr 4,13
lub: skarcić, wykazać winę argumentując - por. Mt 18,15

14. Dlatego mówi: Obudź się*, który śpisz, i powstań* z martwych, a zajaśnieje ci Chrystus.
Iz 60,1; Rz 13,11; 1Kor 15,34
gr: egeiro - przywrócić do świadomości, wzbudzić, powstać, obudzić ze snu, zmartwychwstać; **gr: anistemi - por. Mt 12,41

15. Patrzcie więc uważnie*, jak macie postępować*, nie jak niemądrzy, ale jak mądrzy.
**lub: dokładnie, ściśle; **dost.: obracać - metaf. sposobu życia*

16. Czas wykupując*, bo dni są złe.
lub: ocalić od straty, wykorzystać stosowną chwilę - Kol 4,5

17. Dlatego nie bądźcie* nierozsądni, ale rozumiejcie*, co jest wolą Pana.
Kol 4,5
gr: ginomai - stawać się, być, zradzać; **synesis - por. Kol 1,9

18. I nie upijajcie się winem, w którym jest rozwiązłość, ale bądźcie napełniani* w duchu,
**lub: dawajcie się napełniać Duchem lub w Duchu*

19. Rozmawiając ze sobą przez psalmy i hymny, i pieśni duchowe*, śpiewając i grając* w swoim sercu Panu,
Ps 147,7; Iz 65,14;
**lub: natchnione, przepętnione treścią duchową*
***lub: śpiewać przy dźwiękach harfy Mt 15,8*

20. Dziękując zawsze za wszystko*, w imieniu Pana naszego Jezusa Chrystusa, Bogu i Ojcu,
**dost.: za wszystkie - l. mn. Ps 34,1; Flp 4,6*

21. Ulegając jedni drugim w bojaźni* Bożej.
**gr: fobos - bać się, żywić szacunek, poważać, respektować, czcić*

22. Żony, bądźcie uległe swoim* mężom, jak Panu;
**dost.: własnym Flp 2,3; Kol 3,18; 1P 5,5*

23. Mąż bowiem jest głową żony, jak Chrystus głową Kościoła*; On też jest Zbawicielem ciała.
**gr: ekklesia - por. 1Tes 1,1* 1Kor 11,3*

24. Ale tak, jak Kościół uległy* jest Chrystusowi, tak i żony własnym mężom we wszystkim.
**gr: hypotasso - postawić pod, Est 1,12; Iz 55,4; 1Tm 3,5*
podporządkować się, być poddanym, uległym, poddać się

25. Mężowie, miłujcie swoje żony, tak jak i Chrystus umiłował Kościół i wydał za niego samego siebie,
Ga 1,4; 2,20; Kol 3,19; 1Tm 2,6

26. Aby go uświęcić, oczyszczając kąpielą* wodną przez Słowo,
por. Tyt 3,5 1Kor 6,11*

27. Aby postawić go przy sobie jako Kościół pełen chwały, nie mający plamy ani zmarszczki, ani żadnych* z tych rzeczy, ale żeby był święty i nienaganny*.
Ps 45,13;
**dost.: coś, jakiś; **lub: bez zarzutu 2Kor 4,14; Kol 1,22*

28. Tak też mężowie powinni miłować* swoje żony, jak swoje ciała; kto miłuje* swoją żonę, samego siebie miłuje*.
gr: agapao - J 21,15*

29. Albowiem nikt nigdy* swojego ciała nie miał w nienawiści, ale je żywi* i ogrzewa** , tak jak i Pan Kościół,
**gr: pote - z zaprzecz. - nigdy*
***gr: ektrefo - wykarmić, żywić, wychować, kształcić, pielęgnować*
****lub: opiekować się troskliwie, utrzym. w ciepłe, być czułym*

30. Bo jesteśmy członkami Jego ciała, z Jego ciała i z Jego kości.

31. Z tego względu opuści człowiek swojego ojca i matkę, i zostanie złączony* ze swoją żoną i będą dwoje jednym*** ciałem.
**gr: anti - za (to), w miejsce (tego) Rdz 2,24; Mk 10,7;*
***gr: proskollao - skleić się, złączyć, przywrzeć 1Kor 6,16*
****gr: eis sarka mian - w jednym ciele, ku jednemu ciału*

32. Tajemnica* to wielka; ja jednak mówię to w odniesieniu* do Chrystusa i w odniesieniu* do Kościoła.
Kol 2,2; 1Tm 3,8; Obj 19,7
gr: mysterion - por. 1Kor 15,51; **gr: eis - ku, do, wobec, o*

33. Jednakże niech każdy z was z osobna miłuje swoją żonę jak siebie samego, a żona niech ma* głęboki respekt* wobec swojego męża.
**dost.: aby (miała) Kol 3,19; 1P 3,7*
***gr: fobeo - bać się, żywić szacunek, poważać, respektować, czcić*

6 Dzieci, bądźcie posłuszne waszym rodzicom w Panu, bo jest to sprawiedliwe.
Pwt 21,18; Prz 1,8; Kol 3,20

2. Czcij* swojego ojca i matkę, to jest pierwsze przykazanie w obietnicy,
Wj 20,12;
**gr: timao - poważać, szanować, czcić Pwt 5,16; Jr 35,18*

3. Aby ci się dobrze działo i abyś długo* żył na ziemi.
**dost.: i będziesz długowieczny*

4. A wy, ojcowie, nie pobudzajcie do gniewu waszych dzieci, ale wychowujcie* je w karności i napominaniu* Pana.
1Kor 10,11; Kol 3,21
gr: ektrefo - por. Ef 5,29; **gr: noutheteo - por. 1Tes 5,12****

5. Niewolnicy, posłuszni bądźcie tym, którzy są waszymi panami według ciała, z bojaźnią i z drżeniem, w prostocie* waszego serca, tak jak Chrystusowi,
**lub: szczerości 1Tes 2,4*

6. Nie dla oka służąc, jak ci, którzy chcą się przypodobać* ludziom, ale jako niewolnicy Chrystusa, czyniąc* z głębi duszy wolę Boga,
**lub: polegać na względach ludzi Ga 1,10; Kol 3,22*
***gr: poieo - uczynić, spowodować, wytworzyć, zrobić coś*

7. Z dobrej woli służąc Panu, a nie ludziom,
8. Wiedząc, że każdy, jeśli uczyni coś dobrze, otrzyma to *samo* od Pana, czy niewolnik, czy wolny.

Mt 16,27; Rz 2,6; 1Kor 15,58

9. I wy, panowie, to samo czynicie względem nich; porzućcie groźby, wiedząc, że ich i wasz Pan jest w niebiosach, a On nie ma względu* na osoby. **dost.: nie patrzy na oblicze człowieka*

10. W końcu, bracia moi, wzmacniajcie się w Panu i w potęgze* Jego siły**;

Joz 1,5-9

**gr.: kratos - moc, siła, potęga; **gr.: ischys - siła, moc fizyczna*

11. Przyobleczcie się w całą zbroję Bożą, abyście mogli stać mocno* wobec podstępów* diabła.

Rz 13,14; 2Kor 6,7; Kol 3,10

gr.: histemi - stać, utrwalić, nie chwiać się - por. w. 14

lub: metodyczne wprowadzanie w błąd - por. Ef 4,14

12. Albowiem nie toczymy boju* przeciwko krwi i ciału, lecz z władzami, ze zwierzchnościami, z rządcami tego wieku* ciemności, z niegodziwymi** duchami w niebiosach.

**gr.: pale - od pallo - drgać - walka, zapasy, zmaganie*

***gr.: aion - wiek, epoka, odcinek czasu, świat, wieczność*

****lub: z duchowymi niegodziwościami*

13. Dlatego weźcie całą zbroję Bożą, abyście mogli dać odpór* w dzień zły, a po wykonaniu wszystkiego stać** niewzruszenie.

**lub: przeciwstawić się*

Am 6,3; Łk 8,3; Obj 3,10

***lub: ostać się - por. w. 14* tu: czas przeszły dok. strona czynna*

14. Stójcie* więc, mając swoje biodra* przepasane prawdą i będąc obleczeni w pancerz sprawiedliwości,

Iz 11,5; 1Tes 5,8

**gr.: histemi - stać, utrwalić, ustanowić, trwać, nie chwiać się, nie dać się wyprzeć z zajmowanej pozycji; tu: tryb rozkazujący czas przeszły dok. strona czynna; **dost.: biodro - l.poj.*

15. A nogi obute* w gotowość przynoszenia ewangelii** pokoju,

Iz 52,7; Ha 3,19; Rz 10,15

**gr.: hypodeo - podwiązać sandały, obuwać, przywiązywać tu: jako imiesłów czas przeszły dok. str. medialna - i obuwszy*

***gr.: euangelion - dobra wiadomość, dobra wieść, nagroda za przymieszenie dobrej wiadomości*

16. A w tym wszystkim* podnieście tarczę**

wiary***, którą możecie zgasić wszystkie rozpalone strzały złego. **lub: nade wszystko*

***ty. długa tarcza chroniąca całego żołnierza rzymskiego, obita skórą i namaczana w wodzie przed bitwą; ***wierności*

17. I weźcie hełm zbawienia i miecz Ducha, którym jest Słowo* Boże,

Iz 59,17;

**gr.: rhema - słowo wypowiedziane*

1Tes 5,8; Hbr 4,12

18. W każdej modlitwie i prośbie, modląc się w każdym czasie w Duchu* i w tym celu czuwając* z całą niezłomnością trwania** i prośbą*** za wszystkich świętych****,

1Tes 5,17

lub: duchu; **trwać bez snu; *uporczywością; ****błaganiem*

******gr.: hagios - oddzielony od (świata), poświęcony dla (Boga)*

19. I za mnie, aby* dane mi było słowo, bym otwierając swoje usta, śmiało** oznajmiał** tajemnicę**** Ewangelii,

Rz 15,30; Kol 4,3

dost.: oby; **lub: z odwagą, ufnością; *gr.: gnoridzo - w. 21**

*****gr.: mysterion - rzecz ukryta, mistyczna - por. 1Kor 15,51***

20. Z powodu której sprawuję poselstwo* w więzach*, abym o niej mówił śmiało***, jak mówić mi trzeba.

Dz 21,33; 2Kor 5,20

**gr.: presbeuo - być starszym, być postem, ambasadorem*

***krótki łańcuch łączący więźnia ze strażnikiem w nadgarstku*

****dost.: obym o niej śmiało powiedział, jak mi trzeba powiedzieć*

21. Żebyście jednak i wy wiedzieli, co się ze mną dzieje i co czynię, o tym wszystkim oznajmi* wam Tychikus, brat umiłowany i wierny* sługa*** w Panu,

Flp 1,12; 2Tm 4,12

**gr.: gnoridzo - dać poznać, oznajmić, posiadać gruntowną*

*wiedzę; **lub: godny zaufania; ***gr.: diakonos*

22. Którego posłałem do was, dlatego, abyście wiedzieli, co się z nami dzieje i aby pocieszył* wasze serca.

Kol 2,2

**gr.: parakaleo - wzywać na pomoc, zachęcać, brać w obronę*

23. Pokój braciom i miłość z wiarą od Boga Ojca i Pana Jezusa Chrystusa.

Rz 1,7; Obj 1,4

24. Łaska z wszystkimi miłującymi Pana naszego Jezusa Chrystusa w szczerości*.

**gr.: aftharsia - niezniszczalność, trwałość, nieśmiertelność, uczciwość, szczerość, czystość*

1Kor 16,23; 2Kor 13,14; Hbr 13,25